

PLAN FÖR STUDIE- OCH YRKESVÄGLEDNING PÅ DAHLSTIERNKA GYMNASIET

1. Inledning

Denna plan tar upp bakgrund och styrdokument för studie- och yrkesvägledning (SYV). I handlingsplan redogörs för hur dessa verkar på Dahlstiernska Gymnasiet, Mål klargörs liksom ansvarsfördelning för SYV arbetet på skolan. Detta följs av utvärderingsupplägg och en mer konkret pågående aktivitesplan. SYV- arbetet är hela skolans ansvar och är därför av vikt för såväl vägledare, rektor, som pedagoger.

2. Bakgrund

Förändringen av arbetslivet sker i snabb takt Skolan behöver möta detta genom nära samverkan med externa aktörer för elevernas kommande arbetsliv. Är eleverna väl förbereda när de ska göra sina studie- och yrkesval kommer det att gynna både individ och samhälle. God och tillgänglig vägledning skapar möjlighet att sortera i det komplexa valet dagens ungdomar står inför där kön,, social och kulturell bakgrund är några av många komponenter. En god studie-och yrkesvägledning ökar motivation för att såväl nå behörighet till gymnasiet som att motivera för att nå fullständig examen på det av eleven valda gymnasieprogrammet.

Dahlstiernska gymnasiet är i till över 90 procent ett yrkesgymnasium Det ger i vägledningens mening med koppling till arbetslivet många fördelar Såväl elever, lärare ,SYV och rektor har många naturliga samverkanskontakter via APL och via lärandet på en lärlingsplats. Det senare gör även de handledare som finns på våra företag till viktiga personer vägledande kring ett yrkes innehåll och karaktär och förväntningar.

3. Styrdokument

Skollag 2010:800

Skollagen ställer krav på studie- och yrkesvägledning. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning. För alla elever i samtliga skolformer förutom förskolan och förskoleklassen ska kompetens finnas för att tillgodose elevernas behov av vägledning för framtida studie-och yrkesval. För att få anställas som studie-och yrkesvägledare utan tidsbegränsning krävs utbildning för yrkesområdet.

Utformningen av gymnasieutbildningen ska bidra till personlig utveckling samt förbereda eleverna för aktiva livsval och grund för fortsatta studier och arbete. Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Läroplansmål (Gy 11)

Gymnasieskolan ska samverka nära med de obligatoriska skolformerna, universiteten och högskolorna, folkhögskolor, arbetsförmedling, näringsliv, kommuner, branschorganisationer samt med samhället i övrigt. Särskilt betydelsefullt är skolans samverkan med arbetslivet om arbetslivets olika yrken. Yrkesutbildningarna ska ha ett nära samarbete med sina respektive branscher. Eleverna behöver för att få en utbildning med hög kvalitet kunskaper inför val av kurser inom utbildningen och kännedom om vidare studier eller yrkesverksamhet. Elevernas behov i samklang med yrkeslivets kontinuerliga förändringar ger studie- och yrkesvägledningen en stor betydelse.

I läroplanen betonas också entreprenöriella förmågor som värdefulla för arbetslivet, samhällslivet och vidare studier. Utfört i skolan kan det ses som UF-företag, men ännu mer som praktiskt tillämpad kunskap och färdigheter utanför klassrummet som skapar helhet, meningsfullhet och motivation.

Gymnasieskolans mål är att varje elev:

- utvecklar sin självkännedom och förmåga till studieplanering,
- medvetet kan ta ställning till fortsatt studie- och yrkesinriktning på grundval av samlade erfarenheter och kunskaper,
- ökar sin förmåga att analysera olika valmöjligheter och bedöma vilka konsekvenser dessa kan ha,
- har kännedom om arbetslivets villkor, särskilt inom sitt studieområde, samt om möjligheter till fortsatt utbildning, praktik och arbete i Sverige och andra länder

Gymnasieskolans riktlinjer

Personalen ska, efter en av rektorn gjord arbetsfördelning,

- informera och vägleda eleverna inför deras val av kurser, fortsatt utbildning och yrkesverksamhet och motverka sådana begränsningar i valet som grundar sig på föreställningar om kön och på social eller kulturell bakgrund,
- i informationen och vägledningen utnyttja de kunskaper som finns hos eleverna, hos skolans personal och i samhället utanför skolan,
- i undervisningen utnyttja kunskaper och erfarenheter från arbets- och samhällsliv som eleverna har eller skaffar sig under utbildningens gång,
- utveckla kontakter med universitet och högskolor samt med handledare och andra inom arbetslivet som kan bidra till att målen för utbildningen nås,
- i utbildningen nyttja kontakter med det omgivande samhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv, och
- bidra till att presumtiva elever får information om skolans utbildningar

4. Vad är studie- och yrkesvägledning

Studie- och yrkesvägledning är processinriktad och syftar till att den enskilda individen lättare ska kunna lära sig fatta beslut utifrån sig själv och göra val som är väl underbyggda och medvetna. Val av utbildning och yrke sker vid flera tillfällen i livet och studie- och yrkesvägledning syftar till att underlätta för individer att välja utbildning, yrke eller karriär. Studie och yrkesvägledning är allt som har att göra med att eleven får kunskap om sig själv och kunskap vilka alternativ som finns.

Valkompetens

Skolverket

5. Studie- och yrkesvägledning – hela skolans ansvar

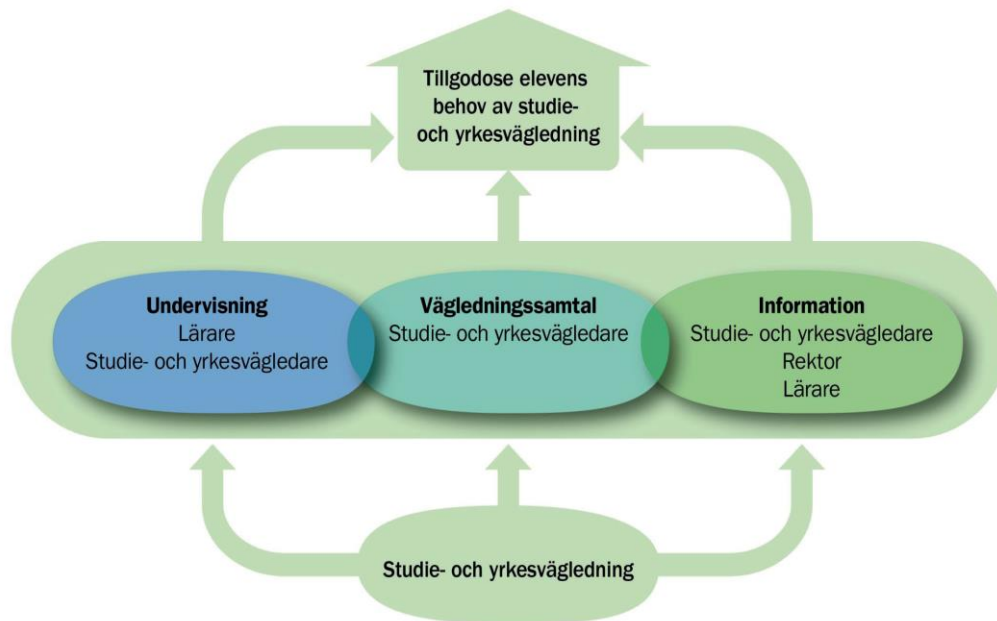
Studie- och yrkesvägledning kan ses bestå av två delar:

SYV i snäv bemärkelse är den personliga vägledning som studie- och yrkesvägledaren ger i form av vägledningssamtal, individuellt och i grupp. Här ges den enskilde eleven möjlighet att reflektera över sig själv i relation till olika framtidsvägar. Studie- och yrkesvägledningen måste utgå från elevens behov och förutsättningar samt kunna anpassas för att på bästa sätt stödja eleven att gå vidare isin valprocess och att genomföra sina beslut.

SYV i vid bemärkelse innebär att studie- och yrkesvägledningen är hela skolans ansvar och ska vara en integrerad del i undervisningen, dvs all den verksamhet som bidrar till att ge elever kunskaper och färdigheter som underlag för att fatta beslut om framtida studie- och yrkesval. Det handlar till exempel om praktiska arbetslivserfarenheter, undervisning

som rör arbetslivet, studiebesök, utbildningsinformation och aktiviteter för att utveckla elevens självkänedom.

Vägledning – information – undervisning

Skolverket

Rektor bör

- ge riktlinjer och förutsättningar för att studie- och yrkesvägledningen blir ett uppdrag för hela skolan.
- tydliggöra hur ansvaret för studie och yrkesorienteringen är fördelat och hur lärare, studie- och yrkesvägledare och övrig personal arbetar med och samarbetar kring studie- och yrkesorienteringen, samt
- i samverkan med skolans personal planera hur studie- och yrkesorienteringen ska genomföras, följas upp och utvärderas.**

Allmänna råd kring arbete med studie- och yrkesvägledning

I Allmänna råd och kommentarer om studie- och yrkesorientering anges att det på såväl kommun- som skolnivå bör:

- finnas system och rutiner för ett system för planering, uppföljning och utvärdering av målen för studie- och yrkesvägledning.
- och att resultaten av uppföljningar/utvärderingen används till att förbättra kvaliteten på studie- och yrkesorienteringen och till en genomtänkt resursfördelning.

6. Mål och ansvarsfördelning

Målsättning

Förvaltningens mål för året anges i Stratsys...

Skolans mål/Aktiviteter:

Alla ska nå sina kurs- och examensmål och blir anställningsbara
Utveckla och följa upp handlingsplan för arbetet kring studie och yrkesvägledning.

Utveckla konkret samverkan mellan SYV-verksamheten och lärarna kring arbetsliv och valmöjligheter

Ansvarsfördelning för SYV- verksamheten

Allas ansvar

Det är allas ansvar att:

- utveckla kontakter med skolor och arbetslivsaktörer av olika slag.
- bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller social eller kulturell bakgrund
- verka för att utveckla kontakter mellan de olika skolformerna grundskola- gymnasium, folkhögskola, vuxenutbildning samt universitet och högskola.
- arbeta för att presumtiva elever ska få kännedom om verksamhetens utbildningar
- utveckla elevernas självkännedom och valkompetens

Rektors ansvar

- se till att studie- och yrkesvägledning sker kontinuerligt och integrerat i utbildningen under studietiden
- att samverkan med skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas
- klargöra ansvarsfördelningen för studie- och yrkesvägledningen
- upprätta handlingsplan för studie- och yrkesvägledning
- systematiskt följa upp studie- och yrkesvägledningen i skolans kvalitetsarbete och kartlägga verksamheten utifrån Skolverkets material BRUK.

Lärarens ansvar

- bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning
- utveckla kontakter med skolor, företag och organisationer
- utveckla integrationen mellan ämnen och arbetslivskunskaper
- utveckla det entreprenöriella lärandet
- synliggöra och utmana föreställningar om kön, kulturell och social bakgrund som kan påverka elevernas framtida studie- och yrkesval
- bidra till att eleven utvecklar allsidiga kunskaper om arbetslivet
- stödja förmåga till studieplanering samt konsekvenserna av val

Studie- och yrkesvägledarens ansvar

- informera och vägleda eleverna inför utbildning, yrkesliv och framtid
- särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning eller språkhinder
- bidra med specialistkunskaper för elevernas studie- och yrkesval.
- planera studie- och yrkesvägledningen och redogöra för aktiviteter i årsplanering.
- samverka med lärare för integration av SYV i undervisningen
- ge presumtiva elever kännedom om verksamhetens utbildningar
- omvärldsbevaka och återkoppla aktuell sökbild och gymnasieantagning till rektor och lärare

7. Uppföljning och utvärdering

Nedanstående sker vid kvalitetsuppföljning i juni:

- Uppföljning av kurs- och examensresultat, arbetsmarknadsmässa, arbetsintegrerat lärande, övergång från IM samt antalet avhopp,
 - Uppföljning av Aktivitetsplan för SYV-arbetet
 - Uppföljning av planering av SYV i arbetslag inför lå 18/19
 - Uppföljning av KAA- verksamheten
Användning av avsedd del i BRUK – arbetsliv
- Uppföljning ger god grund för revidering av nästkommande SYV-plan

8. Aktivitetsplaner

Aktivitetsplan - Nationella program

Avser	Aktivitet	Ansvar	Tid
Alla program/ årskurser	Översyn individuell studieplan, deltar i elevhälsa, målkonferens	Syv och mentor	Skolstart och fort- löpande under året
Alla program/ årskurser	Val, omval, kontakt med andra skolor, kontakt m föräldrar	Syv	Fortlöpande
Alla program / årskurser	Individuella vägledningssamtal	Syv	Fortlöpande
Åk 2-3	Utbildningsmässan Högskolan Väst i Trollhättan erbjuds. Utbildningsmässan Göteborgs Universitet erbjuds	Syv	November och februari
Åk 1-3	Föräldra/elevmöte, utvecklingssamtal	Mentor och Syv	Höst alt./vårtermin
Åk 1-3	Klassinformation kring behörigheter, meritpoäng, urval, högskoleprovet	Syv	Vårtermin
Åk 3	Klassinformation kring vidare studier Vuxenutbildning, högskola/universitet folkhögskolor, yrkeshögskola ev studiebesök inom yrkesgrenar	Syv Gymn Syv Vux	Vårtermin
Åk 1	Information kring inriktningssval individuella val, programför- djupning, yrkesutgångar	Mentor och SYV	Vårtermin
Åk 1-3	Arbetsmarknadsmässa med deltagande från olika yrkes- grupper	Syv Gymn, Syv Vux	April
Åk 1-3	AME-deltagande i studiehall		Tisd.10-12 v.v
Åk 1-3	Yrkeskopplingar i kurser via APL uppgifter, lärlingsplatser, studiebesök, inbjuda yrkesföreträdare, ämnes- integrerande kursmoment	Lärare på alla program	Fortlöpande
Åk 1-3	Personligt CV	Lärare- svenska+AME	Höst/ vårtermin
Åk 1-3	Språkstödjande och övrig kompenserande vägledning	Mentor, SYV språklärare, elevhälsa	Fortlöpande
Åk 1-3	Användning av SYV online metodmaterial för undervisningsmoment ex intressetest	Mentor, SYV språklärare, elevhälsa	

Aktivitetsplan Introduktionsprogrammen: IMPRE,IMPRO,IMSPR;IMYRK;IMIA

Avser	Aktivitet	Ansvar	Tid
Alla IM-program	Översyn, kartläggning för individuell studieplan, deltar i elevhälsa, målkonferens	Syv mentor Språkstöd e behov	Skolstart och fortlöpande under året
Alla IM-program	Information om svenska utbildningssystemets olika skolformer, betoning gymnasieprogram, val och valprocess	Syv med språkstöd, infomaterial på hemspråk	Höst/Vårtermin
Alla IM-program	Individuella vägledningssamtal	Syv – vid behov språkstöd	Fortlöpande
Alla IM program	Skolbesök på externa skolor och kommunens skola via Öppet Hus och "skuggning", studiebesök andra skolor/företag	Syv och mentorer	Oktober - april
IMPR, IMPRO, IMIA, IMYRK	Föräldra/elevmöte, utvecklingssamtal	Mentor ev SYV, ev språkstöd	Höst alt./vårtermin
IMSPRÅK	Föräldra/god man/kontaktperson/elevmöte, utvecklingssamtal	Syv med språkstöd	Vårtermin
IMSPRÅK	Yrkeslivskontakter i samband m undervisning	Syv Gymn Syv Vux	Vårtermin
Alla IM program	Arbetsmarknadsmässa med deltagande från olika yrkesgrupper	Syv Gymn, Syv Vux	April
Alla IM prog.	AME-deltagagande i studiehall		Tisd.10-12 v.v
Alla Åk 1-3	Yrkeskopplingar i samband med kurser.	Lärare på alla IM program	Fortlöpande
Alla IM Åk 1-3	Personligt CV	Lärare-svenska +AME	Höst/ vårtermin
Alla IM Åk 1-3	Användning av SYV online metodmaterial ex intressetest	Lärare, SYV	
Alla IM åk 1-3	Språkstödjande och övrig kompensering vägledning	Mentor, SYV språklärare, elevhälsa	Fortlöpande
	Studiebesök i Mellerud alt inbjudan av yrkesföreträdare		

Studievägledning för elever med annat språk

Elever som behöver vägledning på annat språk ska få detta via språklärare och av SYV/språklärare i samverkan. Vid behov används tolk från tolkförmedlingen.

Det informationsmaterial på andra språk som finns på olika forum och beskriver utbildningssystem och annan SYV-relaterad information ska presenteras enskilt, i grupp eller som en del i undervisningsmoment.

Studievägledare ingår i elevhälsoteamet och bidrar med specialkompetens. Vid elevärende där kompensatorisk vägledning blir aktuell deltar vägledare naturligt i samverkan med elev, vårdnadshavare och pedagogisk personal.